

FRIMÄRKSAVDELNINGEN MED DET FILATELISTISKA BIBLIOTEKET

Av Nils Strandell

I. HUVUDSAMLINGAR

H u v u d s a m l i n g e n S v e r i g e. Denna kan med avseende på monteringen uppdelas på två avdelningar. Den första omfattar alla emissioner från 1855 till 1919, d. v. s. de frimärken som trycktes i privata officiner (greve Sparres och Bagges). Det är ett utomordentligt rikhaltigt material som här demonstreras: försöksmärken av alla de slag jämte de emitterade märkena i obegagnat och begagnat skick med hänsynstagande till nyanser, plåtfel och ovanliga poststämplor, allt med förklarande text. Även nytrycken ha givetvis medtagits. För samlare, som önska göra jämförelser för att komma tillrätta med problem i egna kollektioner, finnas här lärorika studieobjekt. — Några av de förnämligaste frimärksobjekten återfinnas på efterföljande planscher.

År 1920 började postverket att framställa frimärken i egen regi (»bandmärkena»). Samlingen av dessa har ordnats efter en särskild princip för att i viss mån belysa frimärksbildens tillkomst. Sålunda utställas följande: fotografi av den bild, som legat till grund för teckningen, originalteckningar samt emellanåt konstnärens utkast och förslagsritningar. Vidare uppmärksammas originalgravyrer och bildstansar, färgprov o. s. v. Till slut följa vid varje frimärksserie exemplar i emitterat skick. Prov på denna montering visas på sidorna 96—99.

H u v u d s a m l i n g e n E u r o p a s l ä n d e r. Denna sammanställs i huvudsak med de genom Världspostföreningens försorg ingående exemplaren av nyutkommande frimärken och monteras med förklarande text för varje frimärksserie (se sid. 100—101).

H u v u d s a m l i n g e n f r å n l ä n d e r u t o m E u r o p a. Denna utbygges på samma sätt som den föregående, men texten inkränker sig till enbart angivande av emissionsår (se sid. 102).

Slutligen böra omnämnas de mycket omfattande **h u v u d s a m l i n g a r** av **h e l s a k e r**, från Sverige och alla andra länder, som finnas i Postmuseum.

II. SPECIALSAMLINGAR

Utöver de rikhaltiga huvudsamlingarna äger Postmuseum ett stort antal kollektioner belysande olika specialområden.

Sverige

Här bemärka vi ett par mycket värdefulla samlingar: »*hela brev*» (hela kuvert) innehållande många sällsynta objekt av de äldsta emissionerna, men även av ring- och Oscar-serierna, och vidare frimärken i *hela ark*, en mycket förnämlig kollektion allt ifrån 1858 års vapenmärken. — Beträffande försöksmärken må påpekas en samling *provtryck* (fr. o. m. Oscarmärkena) och *utkast till frimärken* (med teckningar av bl. a. konstnärerna Hjortzberg och Forseth). — En samling svenska *frimärkshäften* är i det närmaste komplett.

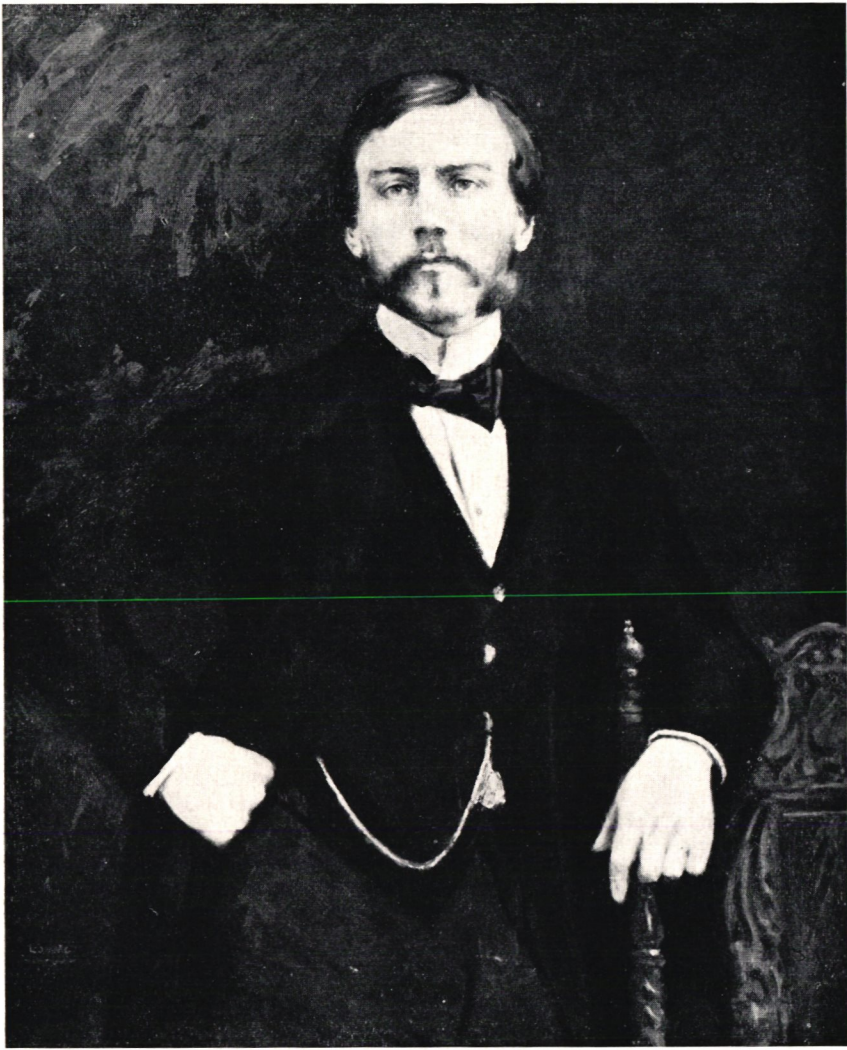
Olika grupper av svenska *poststämplar* äro väl representerade. Här må nämnas följande. *Tidningsstämplar* (vilka på sina håll numera anses som föregångare till frimärkena); *förfilatelistiska stämplor* (i vilken samling ingå en del objekt från professor Astly Levins donation); *tillfällighetsstämplar*; »*intressanta frankeringar*» på adresskort, postanvisningar m. m.; *avtryck av frankostämpelmaskiner*, komplett samling alltsedan dessa infördes år 1926.

På »*temasamlandets*» område bemärkas följande: svenska luftpostens historia och svenska postala motiv.

Även de *svenska stadspostmärkena* under det tidiga skedet äro ihågkomna med en kollektion, liksom *Svenska Nationalföreningens mot tbc välgörenhetsmärken* (en fyrblockssamling).

Utlandet

Samling av »*jubileumsblock*», delvis med text. — Några »*temasamlingar*»: sportfrimärken; utländska postala motiv; geografiska motiv (kartor etc.). — Slutligen må erinras om en stor samling *falsifikat* och *svindelmärken* från hela världen.

Greve Per Ambjörn Sparre

Målning av hans son, konstnären greve Louis Sparre.

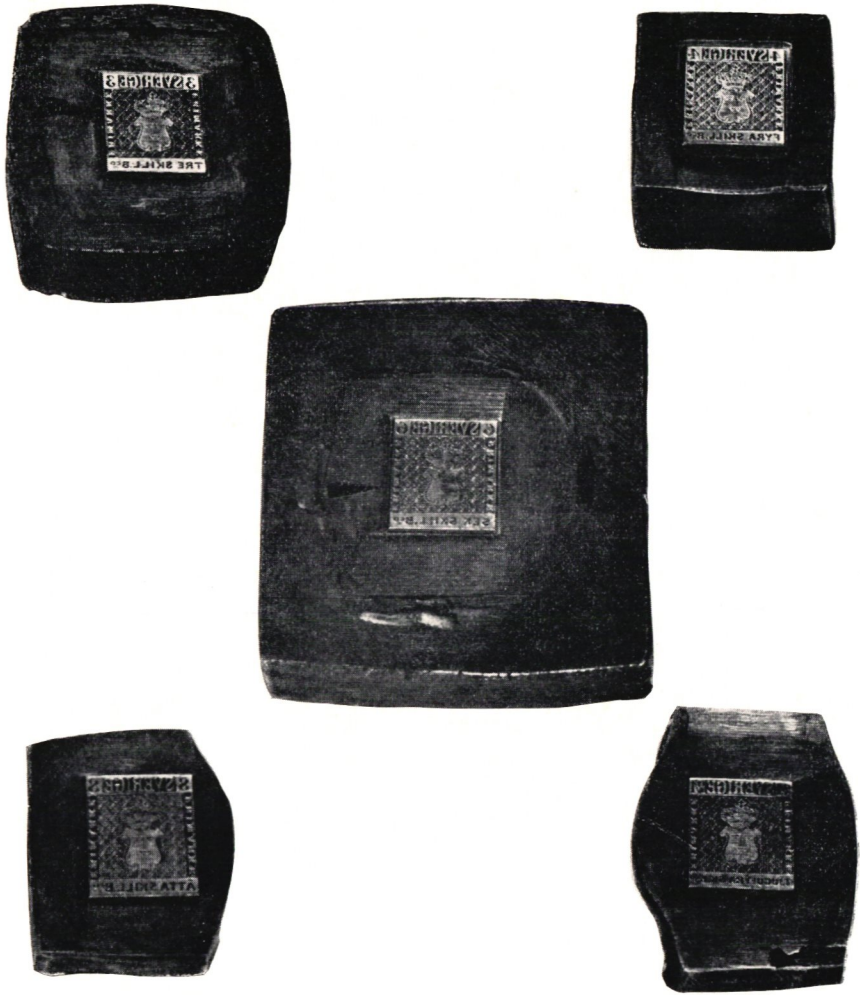
Greve Per Ambjörn Sparre utförde gravyren för skilling banco-märkena och trycket skedde i hans officin.

Generaldirektör Julius Jublin.

Porträtt av konstnären Axel Jungstedt.

Detta porträtt är ett mosaikarbete utfört *uteslutande* med stämplade svenska frimärken, utan någon som helst tillsats av färgstreck eller linjer.

*Bildstansarna till de fem skilling banco-märkena:
3, 4, 6, 8 och 24 sk. bco.*

3, 4 och 8 sk. bco.
Med förstadagsstämpel 1. 7. 1855.

De bägge förnämnda med fyrkantstämpel »BIÅSTA» och det sistnämnda med fyrkantstämpel »GEFLE».

Förstadagsstämplar på skilling banco-märkena äro stora sällsynheter. En bidragande orsak till den ytterst sparsamma förekomsten torde vara att söka i det förhållandet, att den 1 juli 1855 inträffade på en söndag.

*Största kända block av skilling banco-märken.
1/4 ark (25-block) av 4 sk. bco.*

Blocket hittades av en händelse i Paris i slutet av 1910-talet. Det förvärvades (bytesvägen) av Postmuseum, då friherre Erik Leijonhufvud år 1923 sålde sin specialsamling av Sveriges frimärken, som vunnit höga utmärkelser vid internationella utställningar. Detta block är en av Postmuseums dyrgripar.

Till samtliga postförvallare i riket,

angående nya portofrimärken af 17 och 20 öres valör, men tillverkningens inställande af sådane märken å 9 öres valör.

Sedan, jemlikt Kongl. Maj:ts nådiga förordnande under den 16 sistlidna september, stämpelar till nya portofrimärken af 17 och 20 öres valör blifvit förfärdigade, blifva sådane märken, företrädesvis afsedde till betalande af portot för till Norge och Danmark adresserad frankerad brevexling, men jemväl användbara till andra postafgifters betalande, der så passar sig, från kammarkontoret samtliga postkontor och postexpeditioner nu tillsände samt kunna derifrån framgent uppå requisition bekommas, för att hållas allmänheten tillhanda; hvaremot, då af hittills befintlige frimärken de af 9 öres valör endast obetydligt användas och icke kunna anses vidare vara synnerligen behöflige, tillverkningen af märken å denna valör kommer för framtiden att inställas. Stockholm, af Kongl. Generalpoststyrelsen, den 22 mars 1866.

O. W. STAEL v. HOLSTEIN.

C. E. Löfgren.

*Kungörelse
»till samtliga postförvaltare i riket»
av den 22 mars 1866
angående emitteringen av 17-öres och 20-öresfrimärkena i lejontyp.
Originalfrimärken anbragta på kungörelsen.*

Sverige, 1879, »20-TRETIO».

Feltryck.

*I par med det »riktiga» 20-öresmärket.
Mycket stor sällsynthet i denna kombination.*

Beträffande detta feltrycks uppkomst hänvisas till 20-TRETIO-märket i greve von Rosens donation (se sid 126).

*Sverige, 1879, feltrycket »20-TRETIO».
Förfalskning.*

Liksom så många andra, svenska och utländska, rariteter har detta svenska feltryck blivit uppmärksammat av förfalskare. Det här avbildade exemplaret är en efterapning gjord av François Fournier. Den bär hans »hemmagjorda» stämpel »Edebo», vilken genomgående användes för de exemplar, som han sålde i stämplat skick. — Fournier avyttrade emellertid också obegagnade exemplar. En svensk samlare företedde år 1910 för Generalpoststyrelsen en försändelse med ett sådant märke, vilken blivit postbehandlad i Sverige. Denna försändelse blev upptakten till avlysningen av alla äldre svenska frimärken (fram t. o. m. 1889 års provisorier), vilken verkställdes genom en kungl. kungörelse den 30 december 1910.

Oscarmärkena, 1891—1900.

*Tryck från godkänd moderstämpel.
Försett med konung Oscar II:s godkännande.
Daterat den 28 april 1890.*

*Sverige, frimärken med
Oscar II:s bild.
Provtryck.*

*Fyrblock med försöksstämpel
på de bägge nedersta märkena.*

För märkena med Oscar II:s porträtt gjordes ett flertal förslagsteckningar och provtryck. Ett av de mera uppmärksammade provtrycken är det här avbildade, med »smalt huvud». Denna typ godkändes av postverket, och fullständiga tryckplåtar framställdes för valörerna 5, 10 och 20 öre. De blevo emellertid aldrig emitterade. Traditionen har gjort gällande, att det var kungen som underkände porträttet med det »smala huvudet».

»Färgfeltrycket» 5 öre brun, 1891.

Detta frimärke har följande historia. Färgprov för 30-öresvalören hade blivit tryckta med plåtar för 5-öresvalören. Av förbiseende hade ett av dessa färgprovssark kommit in bland arken med de färdigtryckta 30-öresfrimärkena i brun färg, gummerats, tandats och buntats tillsammans med dessa. Några utländska postförvaltningar hade via Världspostförbundets byrå i Bern erhållit märken av detta ark som prov på nya 30-öres frimärken. Tyska postverket anmälde saken för postförvaltningen i Stockholm, och en undersökning klarlade förhållandet.

Det är därför icke riktigt att begagna benämningen färgfeltryck, utan märket bör betecknas som ett avsiktligt framställt, men av misstag utsläppt färgprov.

Märket är mycket eftersökt.

Sverige, 1910. Gustaf V i medaljong.
Förslagsritning.

För de märken med Gustaf V:s porträtt, som utkommo 1910, gjordes flera olika ritningar av konstnären (sedermera professor) Olle Hjortzberg, bl. a. den här avbildade, som även godkändes av konungen. — Den slutliga utformningen av denna frimärkstyp blev dock en annan. Den har porträttet en face i st. f., som hos ovanstående förslag, i halv profil åt höger.

Sverige, 1920. Luftpostfrimärke
20 öre på 2 öre tjänste.

Vattenmärke krona.

År 1920 utkommo de första svenska frimärkena för luftpost, och den ursprungliga avsikten var, att de skulle begagnas — som tilläggsporto — för de då nyinrättade luftpostlinjerna Malmö—Berlin och Malmö—London.

Man begagnade sig för detta ändamål av tjänstefrimärken med *vattenmärke våglinjer*, vilka försågos med påtryck.

Det här ovan, i förstorad avbildning, återgivna 20 öre på 2 öre är tryckt på 1911 års emission, med *vattenmärke krona*, och icke på 1913 års emission med vattenmärke våglinjer. Endast ett enda ark, alltså 100 exemplar, synes (av misstag) ha kommit med vid övertryckningen, och härav kom i början av 1920-talet i dagen ett block, omfattande ca. 40 märken.

Märket tillhör Sveriges största filatelistiska rariteter. — Det förekommer i stor omfattning med falskt påtryck.

*Sverige, 1920. Gustaf II Adolf.
Originalteckning.*

Detta frimärke utgavs till 300-årsminnet av den första av svenska staten anordnade postföringen av enskilda brev mellan Stockholm och Hamburg.

Teckningen är utförd av konstnären (sedermera professor) Olle Hjortzberg efter en av den tyske konstnären Georg Petel modellerad byst, gjuten i Nürnberg 1643 och numera i Nationalmuseum i Stockholm.

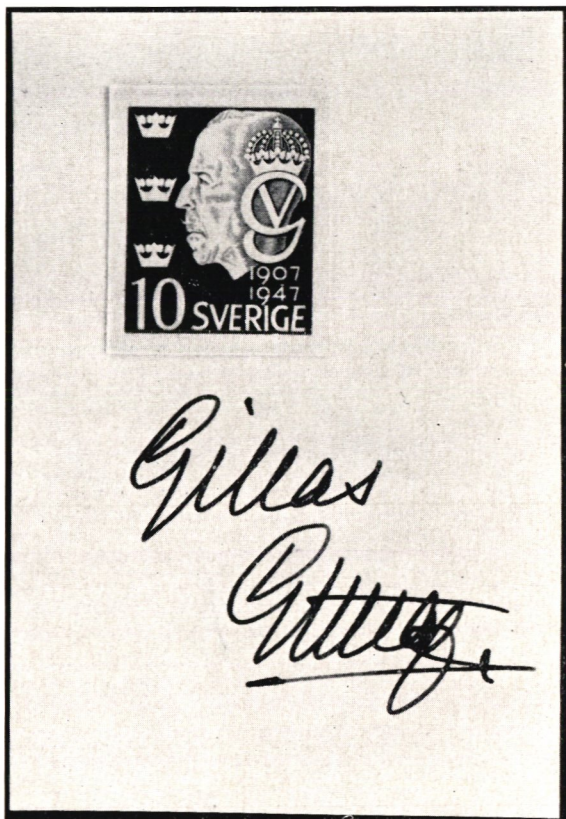

Sverige, 1921. Gustaf Vasa.

Originalteckning.

Till 400-årsminnet av konung Gustaf Vasas befrielsekrig utgavs en frimärksserie i tre valörer. Konstnären Einar Forseth har tecknat bilden efter en i Gripsholms slott befintlig trärelief från 1500-talet, tillskriven en i Sverige verksam flamländsk konstnär, Willem Boy.

Detta frimärke har, även i utlandet, betecknats som en av höjdpunkterna i svensk frimärksproduktion.

Sverige, 1947. Gustaf V.

Protryck med påskrift av konungen.

Frimärksserie, i tre valörer, utgiven till konungens 40-årsjubileum som regent. Bilden tecknad av konstnären Einar Forseth.

KOLONIEN NYA SVERIGE.
TILL 300-ÅRSMINNET AV DESS GRUNDANDE, 1638.

*DE 5 TILL DETTA JUBILEUM UTGIVNA MÄRKENA
FÖRSÅLDES Å POSTANSTÄLTERNA:
8 4 1938 —*

MOTIV TILL DETTA MÄRKE:

JOHAN PRINTZ

MÅLNING AV OKAND KONSTNÄR

EN INDIAN.

Sverige, 1938. Delawarejubileet.

I.

Prov på montering. Huvudsamlingen av svenska frimärken.

Godkänd originalteckning av Olle Hjortzberg.

5 ÖRE.

Tryck från originalgravyr.

TÄNDNING: TRE- OCH FYRSIDIG 13.
A 3 PAPPER.
GRÖN.

Tryck från normalark.

Sverige, 1938. Delawarejubiléet.

II.

AUGUST STRINDBERG.

TILL 100-ÅRSMINNET
AV HANS FÖDELSE 22·1·1849.

*Godkänd text utförd av Akke Kumlien.
Motiv till porträtt: målning av Richard Bergh.*

20

öre

STRIND
BERG

1849 · 1949

SVERIGE

*Detta frimärke, liksom senare års frimärken,
är graverat av Sven Ewert.*

Sverige, 1949. August Strindberg.

I.

Prov på montering. Huvudsamlingen av svenska frimärken.

MÄRKEN AV DENNATYP FÖRSÅLDES Å POSTANSTALTERNA:
22.1.1949 —

20 ÖRE.

TRYCK FRÅN EJ FÄRDIG GRAVVR.

TRYCK FRÅN ORIGINALGRAVVR.

TRYCK FRÅN
NORMALARK.

A 4 PAPPER.
TANDNING TRESIDIG 13.
Röd.

TANDNING TVÄSIDIG 13.
Röd.

Sverige, 1949. August Strindberg.

II.

1946. Emission till 400-årsminnet av Tridentinska mötet (1545-1563) (det motreformatoriska möte, som grundlade den romersk-katolska kyrkans nuvarande lära, författning och kult). - Basilikan St. Vigilio i Trient, konciliets säte (5 c.). - Heliga Angela Merici (1474-1540), stiftare av Ursulinnornas orden (nunneorden för kvinnlig ungdom) (25 c.). - Den helige Antonius M. Zaccaria (död 1539), grundare av Barnabiterorden (50 c.). - Den helige Ignatius av Loyola, grundare av Jesuiterorden (död 1556) (75 c.). - Den helige Gaetano av Thiene, Theatinerordens grundare (död 1547) (1 l.). - Kardinal John Fisher, biskop av Rochester (död 1535) (1.50 l.). - Kardinal Cristoph Madruzzo, biskop av Trient (2 l.). - Kardinal Reginald Pole (2.50 l.). - Kardinal Marcello Cervini (senare påve Marcellus II) (3 l.). - Kardinal Giovanni Maria del Monte (senare påve Julius III, död 1555) (4 l.). - Kejsar Karl V (1519-1556) (5 l.). - Påven Paul III (död 1549) (10 l.).

Vatikanstaten, emission 1946.

I.

Prov på montering. Huvudsamlingen av frimärken från europeiska länder (utom Sverige).

Ovanför varje serie finnes text, som ger bl. a. kulturhistoriska uppgifter om frimärksbilden.

forts.

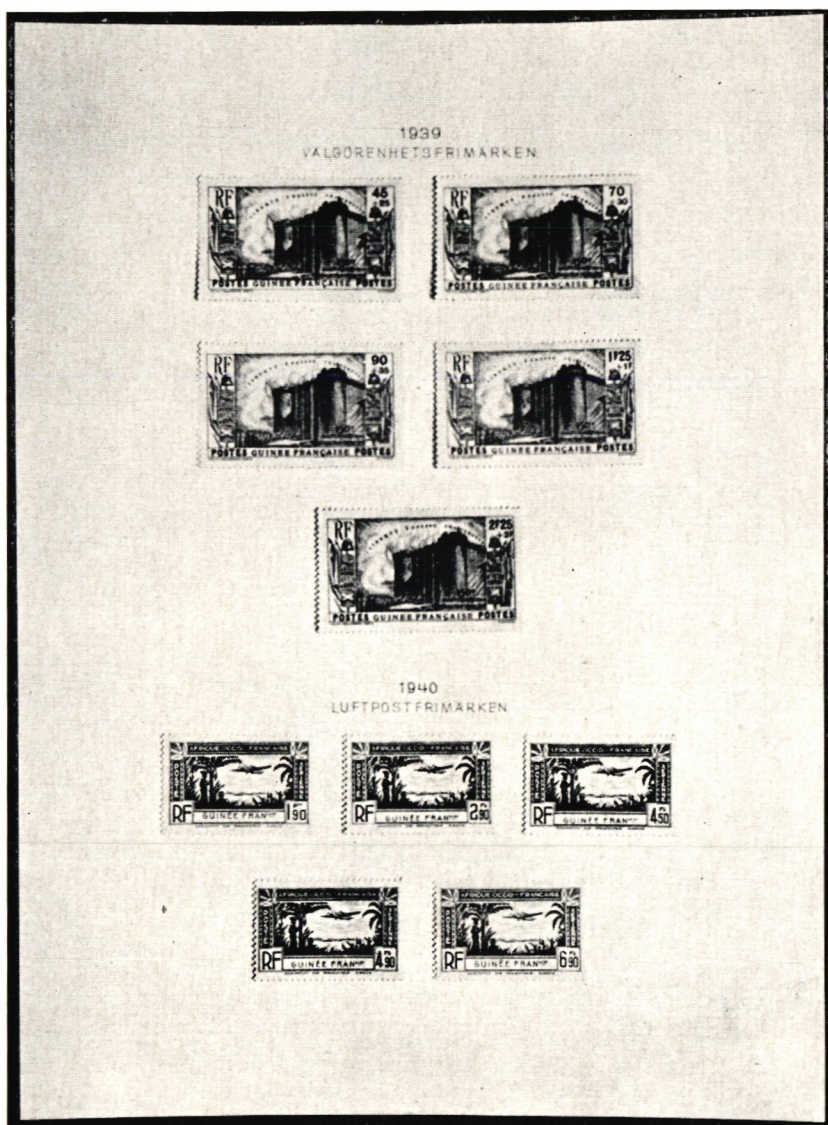

Expressmärken. 1946. M. Giberti, biskop av Verona (6 l.). - Kardinal G. Casparo Contarini, biskop av Belluno (12 l.).

Vatikanstaten, emission 1946.

II.

Franska Guiana, emission 1939/40.

Prov på montering. Huvudsamlingen av frimärken från utomeuropeiska länder.

III. ÖVERSTE LAGERLÖFS DONATIONER

Framlidne överste Hans Lagerlöf, som var bosatt i U. S. A., gjorde under årens lopp stora donationer till Postmuseum. Dessa begynte år 1922 och sträckte sig ända fram till år 1949.

De första gåvorna omfattade mer eller mindre eftersökta märken från olika områden, men under senare år skänktes stora och värdefulla specialsamlingar från olika länder. Några av dessa må här särskilt framhållas: Hongkong, Venezuela (en av världens största samlingar på området), Egypten, Korea, Haiti, Sarawak, Serbien, Bulgarien, Malta, Oranjefristaten, Kuba, Nordborneo, Labuan, Modena, Parma, Romagna, Bolivia (med en utomordentlig studie över bl. a. det »gröna kondormärket», ett av de ur studiesynpunkt intressantaste märken, som existera), Holland (en mycket stor studiesamling), Danmark² (försöksmärken) samt Siam.

Dessa samlingar, försedda med text på engelska språket, omfatta icke mindre än 6,543 albumblad. De taga ett alltför stort utrymme i anspråk för att kunna visas samtidigt. Delar av dem utställas till allmänhetens beskådande i viss växlingsföljd.

Ett antal av de mera prominenta objekten i dessa kollektioner avbildas å efterföljande sidor.

Sverige, 1855.

Helt brev med stämpel »ÅMÅL 13. 1. 1857». 3 sk. bco.: två vertikala par, klistrade på brevet som ett fyrblock. De bägge paren ha glidit ifrån varandra mycket obetydligt. — Dessutom på brevet ett 8 sk. bco.

Mycket sällsynt objekt.

Danmark, 1864/68.

2 sk. 1 st. + 4 sk. 1 st. + 4 sk. par +
16 sk. 11 st. i par och strips.

Assurerat brev med rikt gestaltad frankering.

Ett vackert och sällsynt objekt från en tid då »filatelistisk frankering» ännu icke var uppfunnen.

Norge, 1856/57 och 1863/66.

1856 års 2 sk. 1 st. + 1863 års 8 sk. i en niostrip + en trestrip.

Kuvert med sällsynt frankering.

No. 5177

30 NOV 1916 191

The Royal Philatelic Society, London.

EXPERT COMMITTEE.

We have examined the enclosed 1858, 108 paras,
med. Moldavian

Stamp, sent by [redacted]

of which a Photograph is attached hereto, and
are of opinion that it is genuine.

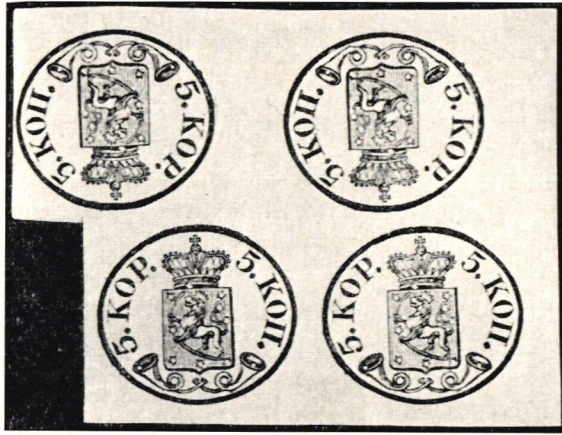
E. D. Bacon
for Expert Committee.

Märke tillhörande den första emissionen i Rumänien, 1858.
Kurserade blott ett år. Mycket sällsynt.

Siciliens i gravyrtryck framställda frimärken med porträtt av »Kung Bomba», alias Ferdinand av Bourbon, konung av Neapel och Bägge Sicilierna, 1859. — Dessa äro mycket populära bland samlare. — Detta helbrev är frankerat med en 4-strip av 5 grana karmin och en 3-strip av 1/2 grano gul.

*Finland, 1856. 5 kopek, »liten pärla».
Obegagnat 4-block.*

Detta märke trycktes med en enstaka kliché i rader med tête-bêche-ställning i vertikal riktning.

Ett sådant block är en stor sällsynthet.

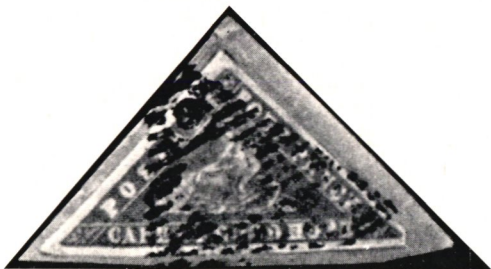
*Brittiska Guiana, 1850.
Kolonins första frimärken.
12 c., svart tryck på blått papper.*

Dessa märken blevo före utlämnandet till allmänheten försedda med postmästarens initialer.

*Brittiska Guiana, 1856.
4 c. svart på mörkrött papper.
Utmärkt vackert exemplar.*

Märket tillhör samma emission och har alldeles samma utseende (frånsett valörinskriftionen) som det världsberömda 1 c. svart på mörkrött papper, vilket är känt i endast ett enda exemplar.

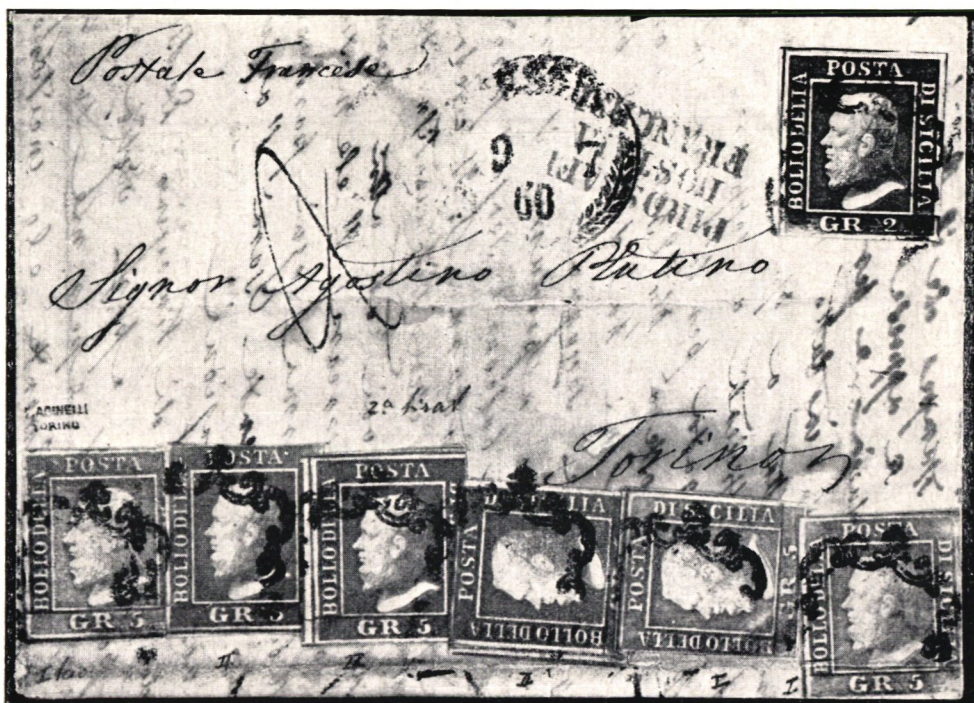

*Godahoppsudden, 1861.
4 d. blå, »träsnitt».*

Dessa trekantsmärken trycktes i gravyr i London, men de framställdes tillfälligtvis, år 1861, i stereotypiförfarande i Kapstaden. Utförandet är så bristfälligt, att man länge höll före, att det var fråga om träsnitt, varför märkena sedan gammalt i den anglosaxiska världen fått den oriktiga beteckningen »woodblocks».

Neapel, 1858.
4 valörer: 50, 10, 5 och 1 gr. tillsammans på helt brev.
Sällsynt frankering och värdefullt museiföremål.

Sicilien, 1859.

Helt brev frankerat med 2 gr. ljusblå och sex exemplar av 5 gr. cinnober.

Ovanlig stämpel »Piroscafi Postali Francesi», som visar, att brevet befordrats med fransk postbåt. — En mycket fin museisak.

Mauritius, 1847. 1 d. röd, 2 d. blå.

Dessa tillhör världens sällsyntaste och mest omtalade frimärken och äro kända i blott 26 exemplar av bägge valörerna tillsammans. — De utgör Postmuseums största filatelistiska attraktion.

Hongkong, 1880.

10 c. på 16 c. gul, omvänt påtryck.

Mycket sällsynt, möjligen unikt.

Hongkong, 1882.

2 c. rosa, tandn. 12 1/2.

Stor sällsynthet. — Blott några få exemplar kända.

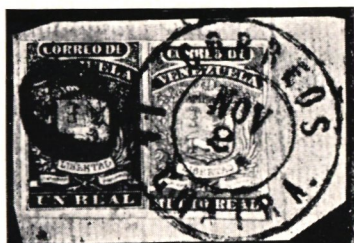
Prov å olika stämpeltyper hos Venezuela, emission 1859.

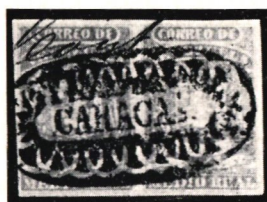
Siffror »2½»

»Correos Caracas»

Siffror »0» samt
»Correos la Guaira»

»Caracas» i utsirad
infattning

Siffror »5» samt »Valencia»
linjärstämpel

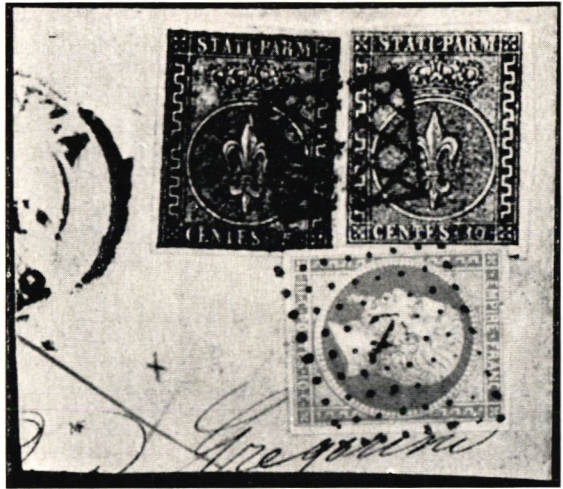

Stjärnstämpel

Panama, 1852.

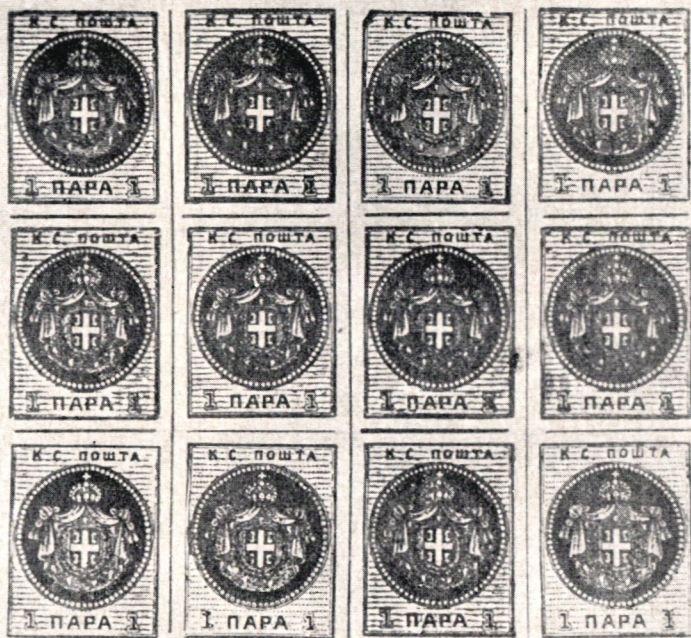
Brevstycke med 5 + 10 c.
och dessutom Frankrike
1853/60 10 c. brun.
— »Blandad frankering».

Det franska frimärket
har rombstämpel med ett
ankare i mitten. Denna
stämpeltyp begagnades av
de franska postförande ång-
fartygen både i Medelhavet
och på Atlanten.

Venezuela, 1859.

»Grovt» tryck, med skiljelinjer.
2 reales tête-bêche, i fyrblock.
(Positioner 39, 40, 59, 60 i arket).
Venezuelas »stora raritet».

Serbien, 1866. Tidningslösen.
1 para bronsgrön på rosatonat papper.
Helt ark.

I Serbien befordrades under tidigare år inhemska tidningar och tidskrifter gratis, men däremot icke utländska sådana. Avgiften för dessa utgjorde 2 para per nummer av vikt intill 10 dram (=32 gram). Då från utlandet kommande dylika trycksaker passerade gränspostkontoren — Belgrad (för Österrike), Alexinats (för Turkiet) och Kladovo (för Rumänien) — blevo försändelserna frankerade med dessa märken som icke avstämplades. Avgiften hade mottagaren att betala vid utlämnandet. Dessa märken äro sålunda nog betraktat lösenmärken för korsband.

Bulgarien, 1879.

25 santim svart och lila.

Otandat.

Raritet.

Enligt Kohl-handboken (Bulgarien sid. 540) var detta otandade frimärke vid handbokens utgivande känt i endast *två* exemplar. Det ena såldes vid den tolfte Köhlerauktionen i Berlin, det andra gick under klubban vid den tionde Ferrari-auktionen i Paris.

Malta, 1885|86.

4 d. brun, otandat par.

Stämpel Valletta 15 februari 1901.

Maltas sällsyntaste frimärke. Det lär ha utkommit i endast ett enda ark.

Bulgarien, 1882/85.

Färgfeltrycket 5 stotinki rosa i st. f. grön.

Märket längst till vänster är färgfeltrycket, märket där bredvid är det reguljära 5 stotinki i grön färg.

Huru detta färgfeltryck uppkommit är icke definitivt klarlagt. En möjlighet är, att en kliché å 5 stotinki av misstag kommit in i tryckplåten för den i rosa tryckta valören å 10 stotinki. Märket skulle i så fall vara analogt med det svenska färgfeltrycket 3 sk. bco. gul.

Mycket sällsynt.

England, 1857/58.

2 d. + 1 d. med stämplor »MALTA No 23. 62» samt »A 25».

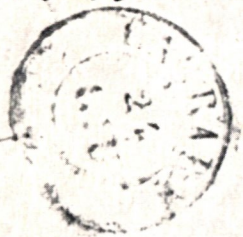
Helt brev till adressat i Pireus. På brevet sitter dessutom Grekland 1861/62 20 lepta, använt som grekiskt lösenmärke (nummerstämpeln »2» var Pireus' nummer i Greklands nummerstämpeleserie).

VIA DI
BIAZANA

P.P.

By Steamer from Liverpool to The
United State,

Signor Vito Viti
Philadelphia

U. S. A.

↑ ang
C

Modena, 1852.

Helt brev frankerat med 1 lira + 40 c. par + 15 c. Stämpel Carrara 25 juni 1856.
Adress Vito Viti, Philadelphia.

I Philadelphia var i mitten av förra århundradet en italienare vid namn Vito Viti verksam som importör av bl. a. Carraramarmor från sitt gamla fosterland. I hans kvarlåtenskap fanns ett stort antal brev med fina frankeringar av Modenas och Toscanas frimärken. Icke mindre än ett hundratal brev med den (i begagnat skick) så sällsynta valören 1 lira påträffades. — Utom detta brev finnes ytterligare ett, med frankering av 1 lira + 40 c., i Lagerlöfsdonationerna, även detta med Vito Vitis adress. Högst intressanta museiföremål.

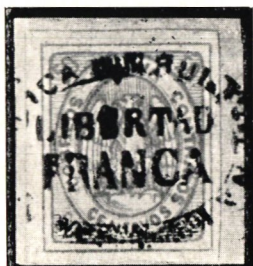

Parma, 1852.

Brevstycke med 15 c., stämpel Parma, tillsammans
med Lombardiet-Venetien, 1850, 30 c. brun, stämpel
Milano 16/7. — »Blandad frankering».

Potosi

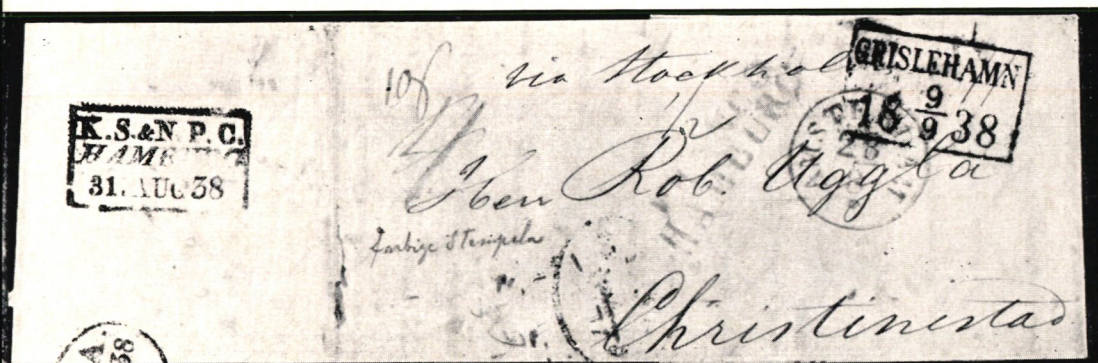
»Libertad Franca»
Bolivia, 1867.

Paz de Ayacucho

Den av överste Lagerlöf skänkt, stora studiesamlingen av Bolivia omfattar bl. a. icke mindre än 2,700 exemplar av det gröna »kondor»-märket, även i hela ark, visande de olika tryckstadierna.

Även de bolivianska poststämplarna ha sitt intresse i sin originella gestaltning. Här ovan visas några, som i samlingen finnas på 50 c.-valören.

Holland.

Del av förfilatelistiskt brev från Amsterdam till Christinestad i Finland, 1838.
Med transiteringsstämplar, bl. a. från Hamburg och Grisslehamn.

Bolivia, 1894 och 1897.

Rek-kuvert med »blandad frankering» av olika valörer, sänt från Santa-Cruz till Manchester.

ไปรษณีย์อากาศ.
AIR MAIL.

๑๒ ๒๒ ฟ

ไปรษณีย์อากาศ.
AIR MAIL.

VIA AIR MAIL.

BATAVIA FIRST TRIAL FLIGHT.

Bangkok
21.9.28

ไปรษณีย์อากาศ
กรุงเทพ ๒๑.๙.๒๘
๒

M. SALEH, ESQ.,
C/O THE POSTMASTER GENERAL,
THE GENERAL POST OFFICE,
BATAVIA.

Siam	กรุงเทพมหานคร ๒
R	Bangkok ๒.
	No. 731. ๖

Return to sender
Bangkok

Siam.

Luftpostbrev från första försöksflygningen Bangkok—Batavia den 21 sept. 1928.
I mitten valören 2 ticals, ingående i den år 1926 utgivna s. k. tronsals-serien.

IV. GREVE ERIC VON ROSENS DONATION

Den framlidne forskningsresanden greve Eric von Rosen var en varm anhängare av filateli. Trots tidskrävande studier på de etnografiska och naturvetenskapliga domänerna räckte hans tid ändock till att tränga djupare in i filateliens mysterier än vad som plägar vara vanligt. Hans samlingar omfattade visserligen alla länders frimärken, men det som mest intresserade honom var de svenska frankotecknen.

Greve von Rosen sammanställde av svenska frimärken en samling, som ville åskådliggöra »felframställningar» av det ena eller andra slaget. Alla frimärksvalörer, som uppvisade identiska avvikelser från normaltypen, sammanfördes på samma albumblad.

Den första kategorien kallades »Avarter med avseende på trycket»: textfeltryck, färgfeltryck, baktryck, spegeltryck, genomtryck, relieftryck o. s. v. I de senare kategorierna kommo avarter med avseende på tandning, vattenmärke, papper, gummering m. m.

Över de svenska frimärkena, grupperade på detta sätt allt efter arten av den »felframställning», för vilken de varit utsatta, lät han iordningställa en katalog.

Denna högst originella samling av de svenska frimärkena donerade greve von Rosen år 1929 till Postmuseum, där den förvaras i en särskild monter. Den innehåller många rariteter, vilket framgår av de följande illustrationerna.

Sverige, 6 sk. bco. otandat.

Endast fem exemplar kända, alla med stämpel Carlshamn i juni eller juli 1856.

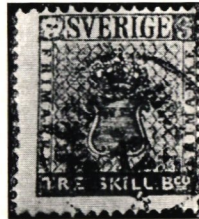
Sverige, 8 sk. bco. otandat.

Endast två exemplar kända, bägge med stämpel Carlshamn 11/2 1858.

Sverige, 24 sk. bco.

Med förstadsstämpel Gefle 1/7 1855.

Sverige, 1855, 3 sk. bco.

Tryckvariant »dödskalletypen».

Denna typ har uppkommit på det sättet, att ett par främmande partiklar under tryckningen pressats in i övre delen av siffran »3» i övre vänstra hörnet. Därigenom ha »kraniets ögonhål» uppstått.

Framsida.

Baksida.

*Sverige, 1858, 12 öre vapentyp. S. k. baktryck (rättvänt tryck på bägge sidor).
Tre obegagnade exemplar och några få stämplade äro kända. Ravitet.*

Framsida.

Baksida.

*Sverige, 1863, 3 öre lejonotyp. S. k. baktryck (rättvänt tryck på bägge sidor).
Ett 30-tal exemplar kända.*

Sverige, 1879, »20-TRETIO» öre.

Feltryck.

Vid en tryckning hos dåvarande frimärksleverantören Jacob Bagge befanns det, att i tryckplåten för 20 öre en kliché var skadad. Man hjälpte sig då på det sättet, att man tog en kliché för 30 öre, som fanns till hands, och på denna bortmejslades siffrorna »30». Dessa ersattes med siffrorna »20» från den skadade klichén, utan att man kom att tänka på, att även den i bokstäver angivna valören »TRETIO» skulle ha ändrats. Arken innehållande feltrycket gingo ut till postkontor över hela landet. Sedan misstaget upptäckts i början av 1880 — inalles hade då 1,583 ark utsänts — återfick postverket 613 feltryck. — Det är ett av Sveriges mest eftersökta frimärken.

Sverige, 1886, Oscar II 10 öre, otandat.

Emissionen med posthorn på baksidan.

Av detta frimärke kom ett otandat ark (å 100 märken) till poststationen i Hammar, där de, sedan de klippts ut ur arket, användes för frankering. Det torde vara högst ett dussintal exemplar, som bevarats åt eftervärlden. Av datumstämplade exemplar framgår, att de använts från 9/10 till 4/12 1888.

*Sverige, tjänstefrimärke, 1889.
10 på 12 öre, tandning 14.*

Som en följd av att inrikesportot för brev i lägsta viktklassen år 1885 sänktes från 12 till 10 öre övertrycktes år 1889 en del vanliga frimärken och tjänstefrimärken i valörerna 12 och 24 öre med 10 öre. Vid övertryckningen på tjänstefrimärken användes 1881 års emission med tandning 13. Ett ark å 50 märken av 1874 års emission med tandning 14 kom obemärkt med vid övertryckningen. Detta hamnade sedermera på postkontoret i Västerås, där märkena såldes i oktober 1889. Ovanstående exemplar är stämplat den 30/10 1889.

En mycket eftersökt raritet.

*Sverige, tjänstefrimärke, 1889.
10 på 24 öre, tandning 14.*

*Sverige, tjänstefrimärke, 1889.
10 på 24 öre, tandning 13, med
omvänt påtryck.*

Det som inträffade vid övertryckningen av det blå 12-öresmärket upprepade sig för det gula 24-öres. Ett ark å 50 märken med tandning 14, av 1874 års serie, kom obemärkt med vid övertryckningen av de 13-tandade märkena. Detta gula märke är givetvis, liksom dess blå »kollega», en stor sällsynthet.

Både det blå 12-öres och det gula 24-öres förekomma med omvänt påtryck. Av det förstnämnda utkom fyra ark, alltså 200 märken, av det sistnämnda endast två ark. — Här är ett obegagnat exemplar av denna sällsynthet.

V. ÖVRIGA FRIMÄRKSDONATIONER

Det är många och ur olika synpunkter intressanta samlingar, som under årens lopp skänkts till Postmuseum.

Professor Astley Levin donerade (år 1925) sin mycket omfattande studiekollektion av svenska s. k. förfilatelistiska brev och avtryck av datumstämplar på frimärken. Ingenjör Harald Sundstedt skänkte (år 1936) synnerligen värdefulla specialsamlingar, dels av äldre svenska frimärken (bl. a. många hela brev med skilling banco-märken), dels av de norska skillingemissionerna. Grosshandlare Fredrik d'Orchimonts stora »generalsamling» av alla länders frimärken kom (år 1935) genom ett legat till Postmuseum. Den har varit av stor nytta för komplettering av museets egna samlingar. Direktör F. Benzinger har skänkt utomordentliga samlingar med studiematerial beträffande de svenska Oscar- och Gustaf-emissionerna under åren 1886—1918, och bankkassör Ivan Adler har förärat museet en mycket intressant studiesamling av Etiopiens frimärken sett från filatelistiska, postala och kulturella synpunkter.

En av de svenskar som tidigast började samla frimärken med samma slags motiv (temasamlande), marindirektör Fredrik Arsenius, skänkte, gemensamt med envoyé Harald Bildt, en stor samling porträttfrimärken från hela världen med beskrivande texter, och byråsekreterare Olav Olsen har överlåtit stora kollektioner av luftpostförsändelser, förstadagsbrev m. m. samt postal kuriosa.

Av dr. Sven Hedins och ärkebiskop Natan Söderbloms stärbhus lämnades gåvor bestående av kuvert till och från mycket bekanta personer i in- och utlandet, och från apotekare Axel Wigfors' stärbhus har donerats en stor samling av svenska frimärken i och för stämpelstudier.

Slutligen böra nämnas en samling av Kyrkostatens frankotecken, skänkt av sekreterare R. R. Grönwall, och en temasamling med religiösa motiv, av frimärkshandlare R. Gummesson.

Sverige, 1855.

Helt brev frankerat med 6 st. 6 sk. bco., varav 2 par.

Stämpel »STOCKHOLM 7/6 1858».

Stor sällsynthet.

Ur ingenjör Harald Sundstedts donation.

Utkast N:1

Ob. färgen bör vara ljusare.

Skäde för stor tydlighet på minsta möjliga yta, öfverensstämmelse med
kennetret, det ~~nya~~ i formen och större lätthet vid frimärksningen
förde N:1 få anses förtjena en vidare bearbetning.

Sverige.

*Första förslagsritningen till frimärken med Oscar II:s porträtt. Utförd med blyerts
och rödviolett vattenfärg.*

Ur direktör F. Benzingers stora och värdefulla donation av försöksmärken och
provtryck till emissionerna med Oscar II:s porträtt.

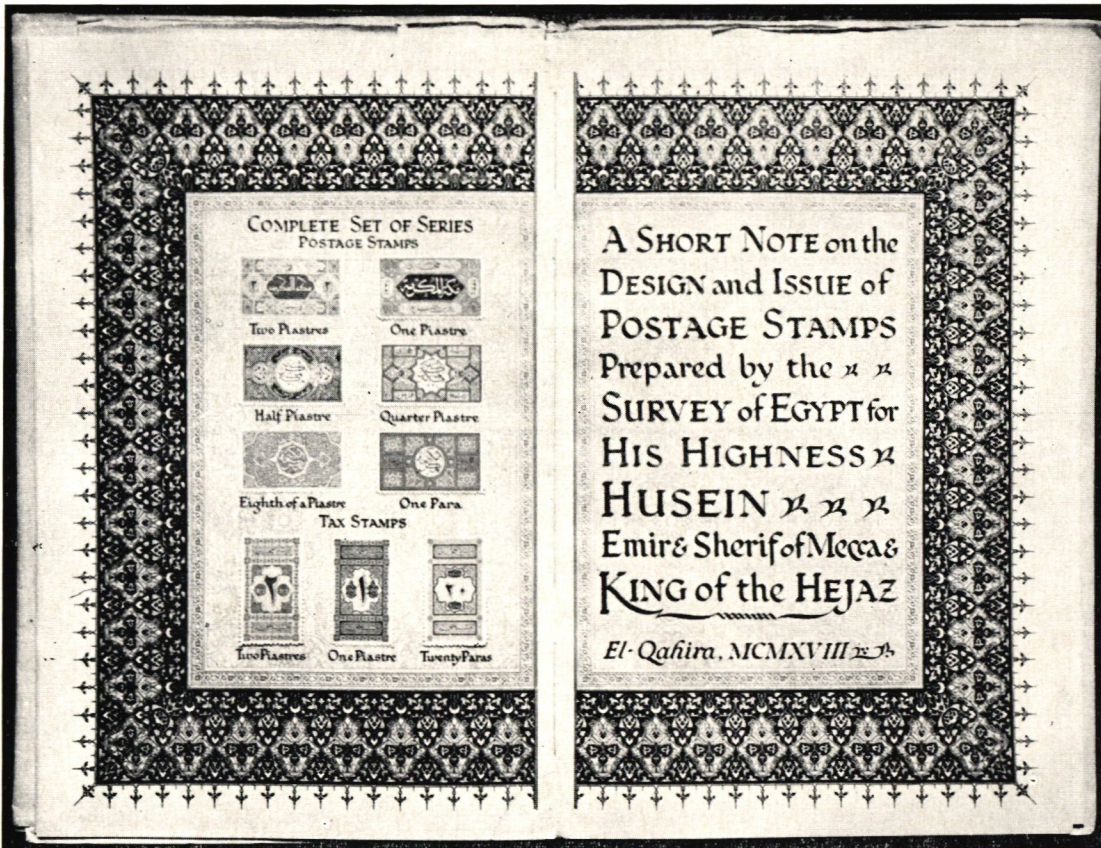
VI. DET FILATELISTISKA BIBLIOTEKET

Detta grundades 1943 genom förvärv av direktör Nils Strandells fackbibliotek, vilket av honom hopbragts allt sedan sekelskiftet och vid övertagandet omfattade ca. 15,000 poster. Det har därefter utökats och utökas fortlöpande med praktiskt taget all nyttkommande facklitteratur.

Biblioteket innehåller monografier och allmänna handböcker samt handböcker om bl. a. försöksmärken, nytryck, förfalskningar och filatelistisk litteratur. Dessutom har biblioteket stora samlingar kataloger och filatelistiska tidskrifter. Även auktionskataloger innehållande plancher av intresse för filatelistiska studier finnas att tillgå.

Arbeten på olika språk ingå i biblioteket. Över monografierna har utgivits en stencilerad handbok i fem delar med inalles 1,506 sidor.

Postmuseum har i sitt bibliotek en del filatelistiska bokrariteter. Några av dem visas på efterföljande sidor.

*Studie över Hedjas' första frimärken (illustrerad med provtryck och originalmärken)
utgiven av Survey of Egypt, Kairo, 1918. (200 ex.).*

Frontespisplansch med arabeskmönster hämtat från museet för arabisk konst i Kairo.

THE
POSTAGE STAMPS OF JAPAN
AND DEPENDENCIES

By A. M. TRACEY WOODWARD
F.R.G.S., F.R.N.S., F.R.P.S.L.

VOLUME I

LONDON
HARRIS PUBLICATIONS, LIMITED, 112, STRAND, W.C. 2.

JAPAN
S. MAYÉBA, 3, KAMEZUMICHO, KANDA-KU, TOKYO.

SHANGHAI—HONG KONG—SINGAPORE
KELLY & WALSH, LIMITED.

1928.

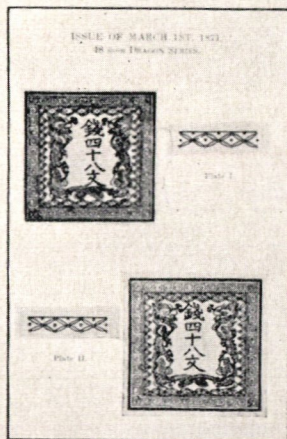

PLATE No. 15. (See page 146.)

*Monumentalt verk om Japans frimärken, i två volymer, med 243 planscher.
Titelblad och planschprov. Shanghai, 1928. (130 ex.).*

The Provisionals of Mexico

In General

IN a far-away corner of the world, out of the beaten track of the traveller, unknown to the tourist, in fact, almost bordering on the edge of nowhere, is the State of Campeche . . .

That is, it seems so to all who are not there. Its present inhabitants doubtless regard us in the same friendly way . . . The resources of the country are undoubted. Those who return tell of vast jungles of valuable dye-woods,—of sisal fibre,—lagoons,—rivers. A place of much weather at times, when the little substance to be found underfoot by the post-boy as he picks his certain way from point to point is in inverse ratio to the amount of unspeakable climate overhead . . .

Even in this small world the place is obscure to Northern climes, and although a railroad has

6

Provsida ur »Campeche», av W. C. Bellows.

Tryckt på mexikanskt »onyxpapper». New York, 1919. (100 ex.).

Posthistorisk och filatelistisk skildring från Mexiko under 1860-talets politiska oroligheter och kejsar Maximilians korta maktinnehav.

DANSKE POSTFRIMÆRKER

1851—1901

EN HISTORISK AFHANDLING UDARBEJDET
PAA GRUNDLAG AF ORIGINALE AKTSTYKKER

AF
O. KOEFOED

KØBENHAVN
UDGIVET VED ALFRED JACOBSEN
1901

*Danske Postfrimaerker 1851—1901, av O. Koefoed.
Åvildning av titelsidan samt vapenbildcn (i färgtryck).*

Ett till de danska frimärkenas 50-årsjubileum utgivet praktverk, innehållande bl. a. vissa nytryck.

TIMBRES D'AF
 valables pour le Canton de Genève.

*The Postage Stamps of Switzerland. Praktverk av P. Mirabaud och baron A. Reuter-
 skiöld (den senare svensk till börden).*

*Provsida illustrerande ett belark av 1850 års »Waadt 5 c.», arkets vänstra och högra
 hälft. — 10 planscher i färg.*

Paris, 1899. (150 ex.).

Das ganze Reich feiert heuer das sechzigste Regierungsjubiläum unseres allgeliebten Kaisers, Seiner apostolischen Majestät

Franz Joseph I.

Wir feiern ein seltenes Fest der Freude, der Erinnerung und des Stolzes und jeder wahre Patriot muß sich freuen, teilnehmen zu können an dem Glücke, das unserem erhabenen Regenten Gottes Gnade beschieden hat.

Wir dürfen mit Stolz zu Ihm hinaufblicken, zu unserem guten, guten Kaiser, dessen ganzes Streben dahin geht, die Völker seiner Länder glücklich zu sehen.

Ein so seltenes Jubiläum findet auch seinen Ausdruck in den Postwertzeichen, in jenen kleinen Bildchen, welche in dem Jubiläumsjahre als besondere Ausgabe in die fernsten Punkte der Erde gehen, um mit uns zu verkünden: **Ganz Österreich jubelt mit seinem Kaiser, ganz Österreich feiert in nie versiegender Liebe und unverbrüchlicher Treue das**

sechzigste Regierungsjubiläum

Seiner Majestät

Kaiser Franz Joseph I.

Österreiches frimärken, av H. Kropf.

Illustration av dedikationen till kejsar Franz Joseph.

Prag, 1908.

Utgivet till kejsarens 60-årsjubileum som regent. — 35 ljustrycksplanscher.

THE STAMPS OF THE
FIRST ISSUE
OF
BRAZIL

BY

Lieut.-Colonel G. S. F. NAPIER.

Illustrated by Forty Plates.

LONDON:
SÉFI, PEMBERTON & COMPANY, LTD.,
12, SOUTH MOLTON STREET, W.1
MCMXXIII.

*Filatelistisk studie över Brasiliens första frimärken (de s. k. oxögonen)
av G. S. F. Napier. Med 40 ljustrycksplanscher.*

Foto av titelblad.

London, 1923. (200 ex.).

Georges BRUNEL
Président de la Société de Bibliographie Philatélique
Lauréat de l'Académie Française

LES TIMBRES-POSTE DE L'ILE MAURICE

Emissions de 1847 à 1898

Ouvrage illustré de 95 figures et de 9 planches, dont une en couleurs

PARIS
EDITIONS PHILATELIA
9, Rue Gustave-Floquet, 9

1928

Paris: de reproduction et de traduction interdites pour tous pays.

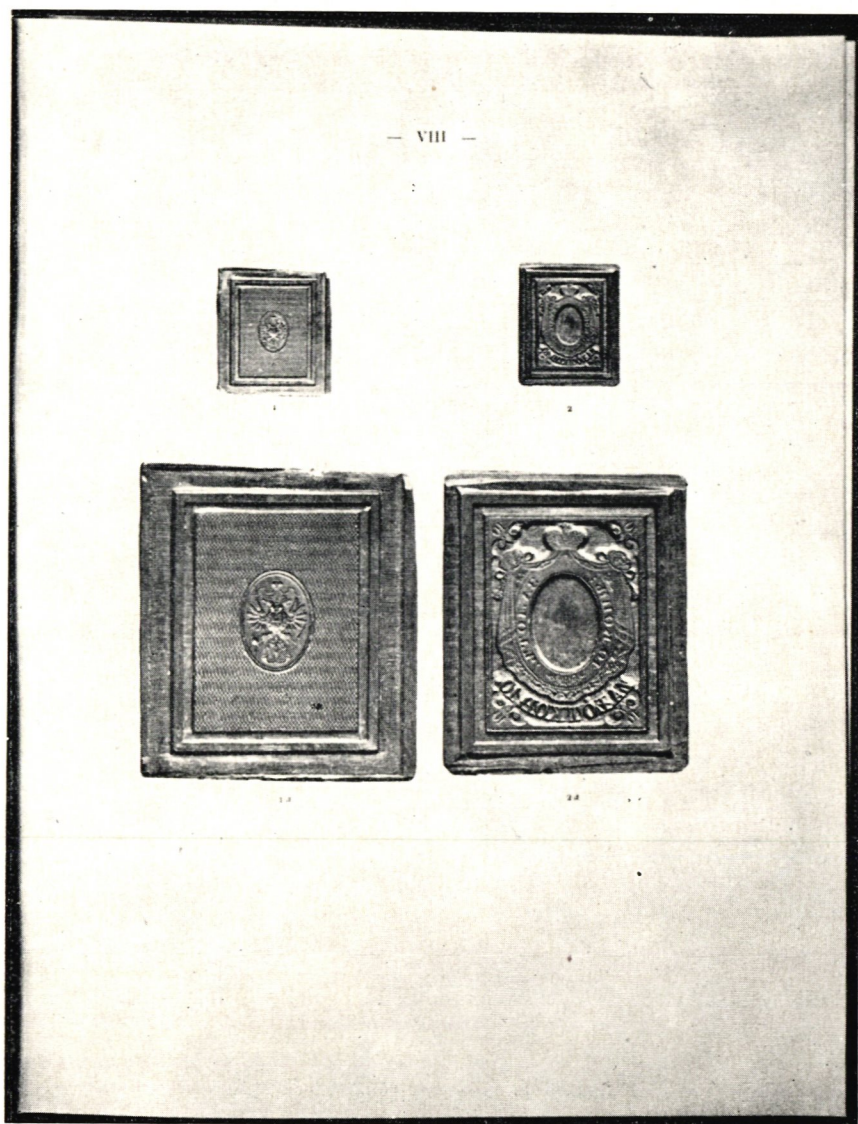

Fac Similé de la Première Emission de Maurice
(d'après une épreuve tirée sur la planche originale)

Mauritius' frimärken, av Georges Brunel.

Illustrationer av titelbladet samt en färgplansch återgivande (i facsimil) de bägge världsrariteterna 1 d. och 2 d. av år 1847.

Paris, 1928. (150 ex.).

Timbres-Poste de Pologne, av W. de Polanski.

*Stort praktverk om Polens posthistoria och landets första frimärksemission.
Genève, 1920. (150 ex.).*

Detta är en avbildning av en plansch återgivande fotografier av de bägge moderstämplarna till Polens första frimärke.